

A STEINBACHI ÚT

Egy endogén, önindukáló,
fenntartható településfejlesztési
modell

Nagy Gergely

SZTE TTIK Földtudományok DI

Magyar Ökoszociális Fórum

Gondolati háttér

- Endogén fejlődés
 - a gazdasági fejlődés egy földrajzi/közigazgatási egység belső erőforrásaira építve
- Millendorfer – SPES – Karl Sieghartsleitner
 - „Ti nem a tegnap utolsói vagytok, hanem a holnap elsői!”
- Ökoszociális mozgalom
 - „Aufstand oder Aufbruch? Wohin gehen Europas Bauern?”
- Local Agenda 21

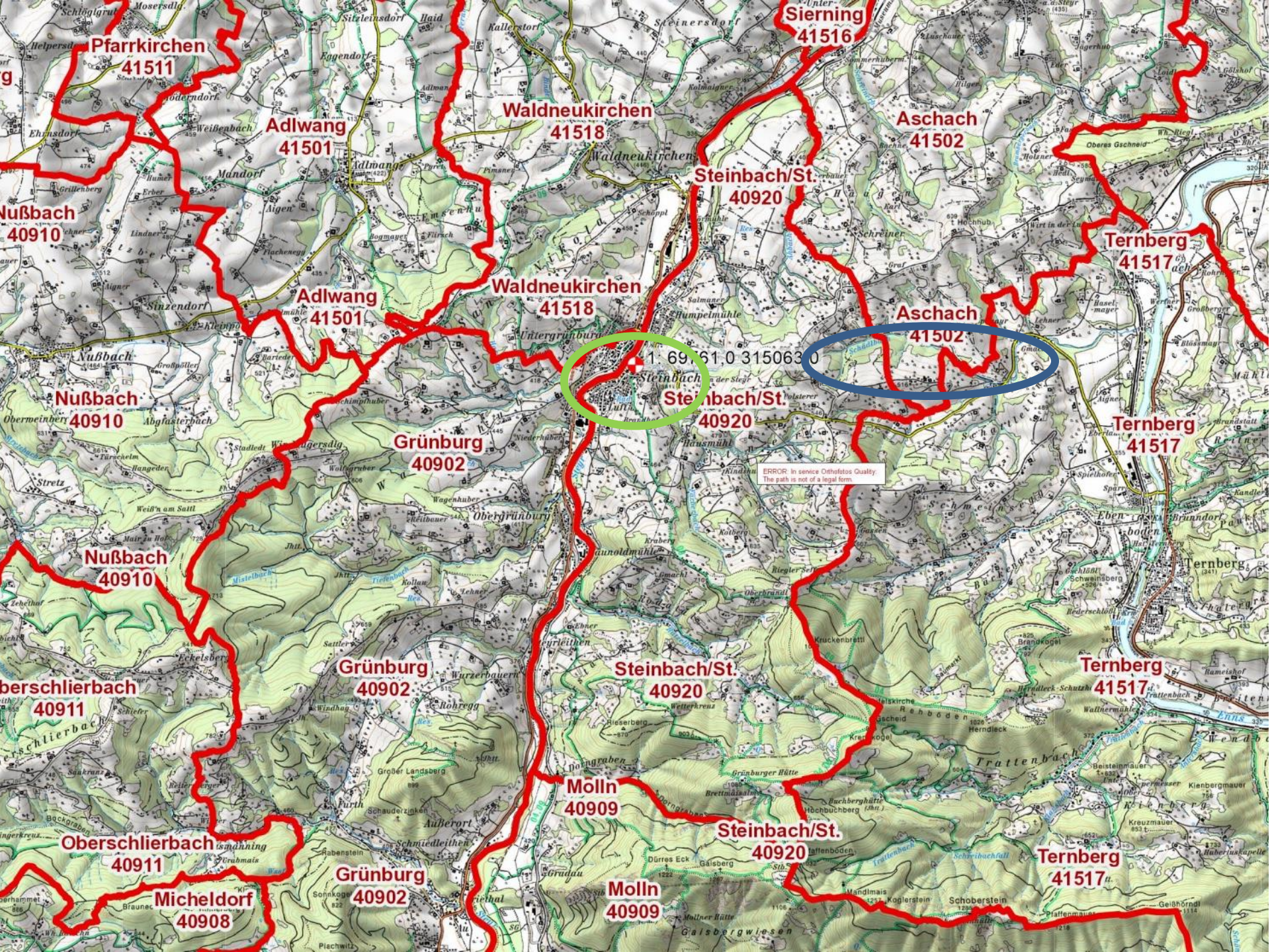
Steinbach an der Steyr

- Felső-Ausztria tartomány – Kirchdorf Bezirk
- 2035 lakos
- 28 km²
- Steyr völgy – magas relief
- Tengerszint feletti magasság
 - 360 méter Steyr kilépésnél
 - 1200 méter a legmagasabb pont

Steinbach an der Steyr

Szerves fejlődés – veszélyeztetett falu

- Természeti alapok által meghatározott fejlődés
 - manufakturális vasipar
 - tájstruktúrához igazodó mezőgazdasági szerkezet
- Globális hatások
 - 1960-as évektől rezignáció
 - új világpiaci követelmények

Rezignáció

- Elavult infrastruktúra
 - rossz közlekedési összekötetés
 - árvizek
- Világpiacon versenyképtelen helyi gazdasági és paraszti mezőgazdasági szerkezet
- Lokális politikai kohézió erodálódása
 - konkrét célok, iránymutató fejlődési pályák hiánya
- Egyéni élettér értékének devalválódása

Veszélyeztetett falu

Veszélyeztetett falu

Válság mint esély

- SPES Schlierbach
 - Karl Sieghartsleitner
- 1987-tel kezdődik a kilábalás
- Új polgármester-személyiség - új lokális politika
- Közösségi kohézió megerősítése és a politika közösségi kapcsolatainak megújítása
- Válság = közösségi esély
 - település újra élhetővé tétele a falu belső erőire építve

UNMÖGLICHES
MÖGLICH MACHEN

EHR UND DANK
UNSEREM BÜRGERMEISTER
KARL SIEGHARTSLEITNER
1997

Új lokális politikai kultúra

- Partnerség
- Tolerancia és odafigyelés
- Szabad információ-hozzáférhetőség
- Egyéni ötletek lokális szabadalmazása
 - Kreatív, közösség-erősítő emberek védelme
- Élet – termelés, immaterális – materiális
- Közös osztozás a sikereken

A photograph of a European village, likely in the Alps, featuring a prominent church with a tall, ornate spire and a clock face, situated on a hill. The church is surrounded by other buildings, including houses and smaller structures, all set against a backdrop of green hills and a cloudy sky. The title 'Jövőkonceptió, irányelvek, elemzés' is overlaid on the top half of the image in a large, bold, black font.

Jövőkonceptió, irányelvek, elemzés

- Jövőkonceptió a teljes közösség bevonásával
 - generációkban gondolkozás
 - átfogó tájékoztatás
 - bürokrácia – cselekvés
 - változás és megőrzés egyensúlya
 - belső identitás és külső imázs teremtése
- Elemzés
 - nyílt tervezés – tényleges helyi szakértők
 - gyengeségek – erősségek

Az ötletektől a projektekig

- Elemzés, irányelvek, akcióprogram csak eszköz
- Konkrét tettek és cselekvéskész közösség
- Pozitív légkör – belső kiegyezés
- Polgár: alattvaló vagy partner?
 - polgárok „önaktivizálása” a projektekben
 - érintettek kezdettől fogva részt vesznek a döntési folyamatban
 - kis, továbbfejleszthető projektek

Alappillérek és projektek

- Fejlesztéshez szükséges erőforrások
 - Közösségi légkör
 - Polgárok saját kezdeményezési
 - Konkrét projektek
- 4 alappillér
 - Faluközösség és életminőség
 - Kultúra és identitás
 - Munka és gazdaság
 - Környezet és természet
- Közel 70 projekt

Projektek

Közösségi terek

- Régi plébánia
 - régi-új közösségi központ új funciókkal
 - megújult település és identitás szimbóluma
- Főtér
 - település újjáélesztésének kulcspontja
- Lebensmittelpunkt élelmiszerüzlet
 - 240 szándéknyilatkozat helyben helyit vásárolni

Projektek

Energetika és éghajlatvédelem

- 1997 Klimabündnis („Éghajlatszövetség”)
 - integrált éghajlatvédelmi és energiakoncepció
- Steinbachi vízierőmű felújítása
 - gyakorlatilag önellátó áramellátás
- Alternatív energetikai mikrohálózat
 - 20 gazda kiegészítő jövedelme, helyben termelt energia (erdő – fapellet)
 - Decentralizált hálózat
- 1998 környezetvédelmi díj

Mérleg

- Pozitív népesség- és szerkezetfejlődés
 - Az elvándorlás megszűnt, mérsékelt bevándorlás alakult ki
 - 180 új munkahely és kb. 70 tartósan munkanélkülit sikerült integrálni
- A kisiparos üzemek és a szolgáltatóüzemek száma 27-ről 55-re nőtt
- A központ 15 házának, a régi paplaknak és a sörcsarnokoknak az újjáélesztése
- 23 kápolna és 38 útszéli kereszt felújítása
- 5,5 millió eurós beruházás a magángazdasági projektekbe
 - finanszírozás időközben már önállóan folyik

Mérleg

- A parasztgazdaságok számának megtartása
 - A parasztgazdaságok számára új bevételi forrásokat, illetve további értékteremtést sikerült elérni közös projektekkel
 - bioenergia-program, az aszalt gyümölcs és a natúrlevek programjai
 - 1000 ha természetközeli gyümölcsöst lehetett a projektekkel támogatni
- Pártkötődéseken túlléptek
- Konszenzusus döntéshozatal
- Magas választási részvétel

A photograph of a European village, likely in Central Europe, featuring a prominent church with a tall, ornate spire on a hill. The church is white with a dark roof. Below the church, there are several houses with red-tiled roofs. The background shows a cloudy sky and some greenery.

Konklúzió

- Mennyire közép-európai és mennyire modell?
- Közép-Európa sajátos útjai
 - Ausztria és Bajorország – szerves fejlődés
 - Halsbach, Freiburg környéke
 - posztoszocialista országok – megszakított fejlődés
 - megbomlott társadalmi kohézió és közösségi fejlődés lehetőségei
 - forrás szerzés kérdése
 - bulgáriai partnerség...
- Valós közösségi önértékelés
- Reflektáló kapcsolattartás

A scenic view of a European town, likely in Central Europe, featuring a prominent church with a tall, ornate spire situated on a hill. The town is built on a slope, with various colorful houses and buildings. In the foreground, a river flows over a low weir, creating a series of small cascades. The water reflects the buildings and the sky. The overall atmosphere is peaceful and picturesque.

**Köszönöm a
megtisztelő figyelmet!**

Nagy Gergely

nagy.gergely90@gmail.com